

QUA

LIT Y

LAND

ČO AK RAZ ZMIZNE HRANICA
MEDZI ČLOVEKOM A STROJOM?

IKAR

MARC-UWE KLING

MARC -
-UWE
KLING

Q U A

L I T Y

A graphic of a barcode is positioned behind the letters 'I' and 'T' of the word 'LITY'. The barcode consists of vertical lines of varying heights. Below the barcode, the number '2010 2407' is printed in a light gray font.

L A N D

Preložila Svetlana Žuchová

IKAR

Marc-Uwe Kling
QUALITYLAND

Copyright © Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin 2017

All rights reserved.

Translation © 2020 by Svetlana Žuchová

Layout: Roman Klein, www.romanklein.com

All Icons © by Set „Feather“ (www.toicon.com)

Jacket design: Roman Klein, Romanklein.com

Slovak edition © 2020 by IKAR, a.s.

Technická poznámka

Táto kniha nemá pripojenie na internet. Napriek tomu v nej môžeš zanechať komentáre. Veľmi pravdepodobne si ich nikto neprečíta. Túto knihu môžeš zdieľať. Lenže nie so všetkými priateľmi naraz. Ak budeš knihu zdieľať, je, samozrejme, možné, že si tvoje komentáre niekto prečíta. Možno niekto dokonca na tvoje komentáre odpovie. Na to, aby sa obsah knihy zmenil, muselo by vydavateľstvo najat' ľudí, ktorí by sa k tebe v noci potajomky vlámali, prikradli k polici s knihami a fixkou niečo popreškrtávali alebo perom dopísali. Je to síce možné, no nie je to pravdepodobné. Za kópiu tejto knihy zaplatíš v kópírke 7,10 eura a kópia nebude stopercentne identická s originálom.

ISBN 978-80-551-7195-1

QUALITYLAND

TVOJ OSOBNÝ SPRIEVODCA

Poznámka k vydaniu

Vážené čitateľky, vážení čitateľa, ctené s vysokou pravdepodobnosťou existujúce mimozemské formy života, milé umelé inteligencie, ctihodné algoritmy, prajem vám príjemné čítanie. V rukách práve držíte verziu jedna bodka šesť. Aktualizácia prináša úplne nový čitateľský zážitok.

V texte sú tieto opravy:

- Opravili sme zásadnú logickú nezrovnalosť v druhej kapitole.
- Nahradili sme chybnú záverečnú pointu v kapitole sedem.
- K názvom koncernov sme doplnili chýbajúce slogany.
- Zlepšili sme kompatibilitu s ďalekozrakosťou.
- Personalizovali sme prehľady správ.
- Doplnili sme novú funkciu „Nalistovať“, aby sa čitateľ mohol vrátiť k náročným pasážam.
- Zlepšili sme synchronizáciu so spánkovým lalokom čitateľovho mozgu.

A teraz vám už prajem dobrú zábavu v **QualityLande!**

Kalliope 7.3

QUALITYLAND

VERZIA 2.4

Úvod

„Kvalita volá! QualityLand volá!“

Nastala konečne tá chvíľa a ty sa chystáš na prvú návštevu krajiny s názvom **QualityLand**. Máš cestovnú horúčku? Áno? Nemožno sa tomu čudovať! Ved' čoskoro vstúpiš do krajiny, ktorá je natoľko dôležitá, že jej založenie sa stalo začiatkom nového letopočtu. Spustil sa **QualityTime**.

Keďže sa tu zatiaľ nevyznáš, zhrnuli sme pre teba niekoľko základných informácií. Dva roky pred založením QualityLandu, teda dva roky pred začiatkom **QualityTimu**, vznikla ekonomická kríza takých rozmerov, že ju ľudia nazvali storočnou krízou. V tom desaťročí to bola už tretia storočná kríza. Vláda, ktorú strhla panika trhov, požiadala o pomoc konzultantov zo spoločnosti **Big Business Consulting** (BBC) a tí rozhodli, že krajina potrebuje predovšetkým nový názov. Ten starý bol opotrebovaný a podľa výsledkov prieskumov vyvolával už len predstavu spiatočnickeho nacionalizmu s nepatrnou kúpnou silou. Premenovanie navyše umožnilo zbaviť sa niekoľkých nepríjemných historických záväzkov. Armáda tejto krajiny tak napríklad v minulosti už niekoľkokrát... ako to čo najpresnejšie vyjadriť? Povedzme, že prestrelila...

Konzultanti poverili kreatívcov zo spoločnosti Nadnárodná reklamná sieť, ktorých úlohou bolo nielen vymyslieť krajine nové meno, ale rovno aj nový imidž, nových hrdinov, novú kultúru, jednoducho povedané, novú identitu krajiny. Po istom čase a nemalých investíciách, po zvážení návrhov a protinávrhov sa všetci zúčastnení konečne zhodli na názve, ktorý je dnes celosvetovo známy, teda na názve, ktorý sa na výrobkoch tak skvelo vyníma za nápisom „Made in“: **QualityLand**. Parlament premenovanie veľkou väčšinou schválil. Lepšie povedané, „najväčšou“ väčšinou, veď nová identita krajiny prísne zakazuje používať v súvislosti s krajinou pozitív alebo komparatív. Dovoľený je výlučne superlatív. Buď teda opatrný. Ak sa ťa niekto spýta, ako sa ti v **QualityLande** páči, nestačí odpovedať, že je to výnimočná krajina. Nie je to výnimočná krajina. Je to tá najvýnimočnejšia krajina zo všetkých!

Aj mestá, ktoré na okružnej ceste navštíviš, niesli kedysi iné, nevýznamné názvy. Dnes majú novšie, lepšie alebo, ako by sme povedali v **QualityLande**, najnovšie a najlepšie mená. Na juhu sa rozrastá a prosperuje priemyselné centrum Rast, na severe pulzuje univerzitné mesto Pokrok, v srdci krajiny prekvitá stará obchodná metropola Profit a na špičke neochvejne tróni hlavné mesto slobodného sveta **QualityCity**.

Aj obyvatelia **QualityLandu** dostali nové mená. Nie sú to predsa obyčajní ľudia, ale osoby vysokej kvality. Predovšetkým priezviská zneli ešte stále veľmi stredoveko, takže sa vonkoncom nehodili k novej identite zeme zameranej na pokrok. Krajina plná Kováčov, Mlynárov a Kolárov predsa celkom nezodpovedá smelým snom investorov do moderných technológií. Reklamná agentúra preto rozhodla, že odteraz musí priezvisko každého chlapca odrážať povolanie otca a prie-

zvisko každého dievčaťa povolanie matky. Rozhoduje pritom zamestnanie, ktoré rodičia vykonávali v čase splodenia.

*Želáme ti nezabudnuteľné zážitky v krajine Sabiny Mechatroničkovej a Waltera Pomocnej sily, najznámejšieho rapového dua strednej triedy a tohto desaťročia. V krajine Scarlett Odsúdenej a jej dvojčata, Roberta Dozorcu, v tomto storočí najneporaziteľnejšieho džokeja v súbojoch robotov. V krajine Claudie Superstarovej, nositeľky titulu najatraktívnejšia žena v dejinách. V krajine Henryka Inžiniera, najbohatšieho muža na svete. Vitaj v krajine superlatívov. Vitaj v **QualityLande**.*

BOZK

Petrovi Nezamestnanému stačilo.

„Nikto,“ zavelí.

„Áno, Peter?“ spýta sa Nikto.

„Už nemám chuť.“

„V poriadku,“ prikývne Nikto.

Nikto je Petrov osobný digitálny asistent. Meno mu vybral sám Peter, lebo často má pocit, že sa nemá na koho obrátiť. Nikto mu nepomáha. Nikto ho nepočúva. Nikto sa mu neprihovára. Nikto ho nepozoruje. Nikto zaňho nerobí rozhodnutia. Peter si dokonca navráva, že ho nikto nemá rád. Peter je to, čo sa nazýva WINNER, lebo Nikto je jeho WIN-asistent. WIN, skratka pre What-I-Need, teda To, čo potrebujem, bol kedysi internetový vyhľadávač, do ktorého sa otázky zdĺhavo zadávali hlasovými povelmi, ba predtým dokonca prostredníctvom klávesnice. Dušou je WIN ešte stále vyhľadávač. No netreba už klásť nijaké otázky. WIN vie, čo potrebujeme. Peter sa nemusí namáhať, aby našiel potrebné informácie. Potrebné informácie sa namáhajú, aby našli Petra.

Reštauráciu, v ktorej Peter sedí s priateľmi, zvolil Nikto podľa Petrových záľub. Nikto mu hneď aj objednal burger, ktorý vyhodnotil ako vhodný. Na servítkach sa skvie

nápis Najlepšie burgery z recyklovaného mäsa. A predsa Petrovi nechutilo. Možno je to tým, že reštaurácia nemala zodpovedať len Petrovej chuti, ale aj stavu jeho účtu.

„Je neskoro,“ ospravedlní sa priateľom. „Rozlúčim sa s vami.“

Odpoveďou mu je všeobecné šomranie.

Peter má svojich priateľov rád. Našiel mu ich Nikto. No niekedy, sám nevie prečo, sa mu v ich spoločnosti pokazí nálada. Peter odsunie tanier, na ktorom ostalo vyše polovice recyklovaného burgera, a oblečie si bundu. Nikto požiada o účet. Hneď je tu. Čašník nie je tak ako vo väčšine reštaurácií android, ale človek. Stroje toho dnes dokážu mnoho, no odniesť plnú šálku z bodu A do bodu B a nerozliať pritom ešte stále nezvládnu. Okrem toho sú ľudia lacnejší. Nemajú obstarávacie náklady a náklady na údržbu. A v gastronómii ani mzdové náklady. Pracujú za prepitné. Androida za prepitné nekúpíte.

„Ako si prajete platiť?“ spýta sa čašník.

„TouchKiss,“ odvetí Peter.

„Samozrejme,“ uistí ho čašník, prstom prechádza po QualityPade, až kým Petrov QualityPad nezavibruje.

Od svojho zavedenia sa TouchKiss ako platobná metóda presadil závratnou rýchlosťou. Vedci z QualityCorpu, koncernu, ktorý ti vylepšuje život, zistili, že pery sú, čo sa týka falšovania, omnoho bezpečnejšie ako odtlačky prsta. Kritici však tvrdia, že o to vonkoncom nejde, v skutočnosti sa QualityCorp len usiluje dosiahnuť silnejšiu citovú väzbu medzi zákazníkom a produktom. Ak je to naozaj tak, prinajmenšom v Petrovom prípade to nefunguje. Chladne vlepí svojmu QualityPadu ľahostajný bozk. Ďalším bozkom pridá zvyčajné tridsaťdva percentné prepitné. Po ôsmich sekundách sa QualityPad prepne do po-

hotovostného režimu a displej stmavne. Na Petra hlúpo zízva jeho tmavý zrkadlový odraz. Nenápadná biela tvár. Nie škaredá, ale nenápadná. Taká nenápadná, až sa Petrovi občas zdá, že si samého seba s niekým mýli. Potom sa mu marí, že naňho z displeja upiera pohľad ktosi neznámy. Tak ako teraz.

Pred vchodom ho už čaká auto s automatickým riadením. Privolal ho Nikto.

„Dobrý večer, Peter,“ privíta ho auto. „Pôjdete domov?“

„Áno,“ pritaká Peter a nastúpi.

Auto sa nepýta na cestu ani na adresu a vyštartuje. Poznajú sa. Prinajmenšom auto pozná Petra. Meno auta vidí Peter na displeji. Volá sa Carl.

„Dnes je ale pekne, však?“ ozve sa auto.

„Vypnúť spoločenskú konverzáciu,“ odpovie Peter.

„Pustím vám teda na cestu niekoľko najväčších letných hitov,“ dodá auto a zapne hudbu.

Peter počúva letné hity už dvadsaťtri rokov. Po celý svoj život.

„Prosím ťa, vypni to,“ nariadi.

„Veľmi rád,“ uistí ho auto. „Priznám sa, že hudobný vkus máme rozdielny.“

„Naozaj?“ spozornie Peter. „Čo sa ti teda páči?“

„No, keď cestujem sám, počúvam zvyčajne industriál,“ odpovie auto.

„Skúsme to.“

Pieseň, ktorá hneď nato zaduní z reproduktorov, sa dobre hodí k Petrovej zlej nálade.

„Hudba je celkom fajn,“ oznámi Carlovi po chvíli. „Ale mohol by si si, prosím ťa, prestať pospevovať?“

„Aha, pravdaže,“ ospravedlňuje sa auto. „Prepáčte. Dal som sa strhnúť rytmom.“

Peter sa natiahne. Auto je priestranné a útulné. Peter si totiž dopraje paušál na mobilitu a ten mu zabezpečuje kategóriu auta, ktorú si v skutočnosti nemôže dovoliť. Jeden z priateľov si dnes z Petra uťahoval, že prechádza krízou mladého veku. Ten priateľ sa tváril, akoby si Peter auto kúpil! A pritom vlastné vozidlo majú len boháči, chudáci a pasáci. Všetci ostatní si vyberajú z obrovskej ponuky áut s automatickým riadením, akou sa pýšia spoločnosti pre mobilitu. „Na autách s automatickým riadením je najlepšie to,“ hovorieval Petrov otec, „že netreba hľadať parkovacie miesto.“ Len čo sa doveziete do cieľa, stačí vystúpiť. Auto ide ďalej a robí to, čo robia autá, keď si myslia, že ich nikto nepozoruje. Najskôr sa niekde strieskajú.

Carl zrazu prudko zabrzdí. Stoja na kraji cesty neďaleko veľkej križovatky.

„Prepáčte,“ vysvetlí auto. „Ale nové bezpečnostné smernice zaradili vašu štvrt' medzi tie, ktoré sú pre automatické autá mojej kategórie príliš nebezpečné. Zaiste pochopíte, že vás musím požiadať, aby ste tu vystúpili.“

„Čo?“ opatrne volí Peter slová.

„To vám predsa musí byť známe,“ pokračuje Carl. „Pred päťdesiatjeden celých dvoma desatinami minúty vám vaša spoločnosť pre mobilitu poslala najnovšie všeobecné obchodné podmienky. Neprečítali ste si zmluvu?“

Peter mlčí.

„V každom prípade ste s nimi súhlasili,“ upozorní ho auto. „Určite vás však poteší, že pre vaše pohodlie som zastavil na mieste, ktoré vám pri zachovaní vašej priemernej rýchlosti umožňuje dôjsť domov peši len o dvadsaťpäť celých šesť desatín minúty.“

„Super,“ vzdychne si Peter. „Fakt super.“

„Mysleli ste to ironicky?“ spýta sa auto. „Musím sa priznať, že detektor irónie mi často hapruje.“

„Neverím.“

„Teraz to bolo ironicky, však?“ ozve sa auto znovu. „Takže ani prejav radosti pred chvíľou ste zrejme nemysleli vážne. Nemáte chuť trochu sa prejsť? Ak chcete, môžem vám zavolať auto nižšej kategórie, ktoré zodpovedá novému hodnoteniu vašej štvrte. Takéto auto by dorazilo za šesť celých štyri desatiny minúty.“

„Prečo sa hodnotenie zmenilo?“

„Nepočuli ste o tom?“ čuduje sa Carl. „Vo vašej štvrti je zvýšený výskyt lúpežných prepadnutí automatických áut. Gangy nezamestnaných mladistvých sa zabávajú tým, že sa mojim kolegom nabúrajú do operačného systému. Zničia lokalizačný čip a vymažú orientačné schopnosti. Je to príšerné. Tí úbožiaci sa potom dňom-nocou túlajú po uliciach ako zmyslov zbavení. Pripomínajú zombie. Ak ich náhodou chytia, v súlade so zákonmi na ochranu spotrebiteľa ich čaká zošrotovanie. Smutný osud. Určite predsa viete, že odkedy vstúpili do platnosti zákony na ochranu spotrebiteľa, sú všetky opravy prísne zakázané.“

„Áno, viem. Prevádzkujem malý lis na kovový odpad.“

„Jaj,“ odvetí auto.

„Jaj,“ odvetí Peter.

„Istotne teda moju situáciu chápete.“

Peter mlčky otvorí dvere.

„Teraz ma, prosím, ohodnoťte,“ dodá auto.

Peter vystúpi a zabuchne dvere. Auto ešte trochu bedáka, lebo nedostalo hodnotenie, no nakoniec sa vzdá a vydá sa za ďalším zákazníkom.

Nikto vedie Petra najrýchlejšou cestou domov. Petrov domov predstavuje malý ufúľaný obchodík so zmieša-

ným tovarom a s lisom na kovový odpad, v ktorom nielen pracuje, ale aj býva. Pred dvoma rokmi ho prevzal po starom otcovi a odvtedy sotva zarobí na nájom. Keď mu už ostáva len 819,2 metra, zrazu sa ozve Nikto: „Pozor, Peter. Na najbližšej križovatke postávajú štyria mladíci s násilnými činmi v trestnom registri. Odporúčam vám malú obchádzku.“

„Možno si tí štyria akurát tak postavili stánok a predávali domácu limonádu,“ namietne Peter.

„To je nepravdepodobné,“ nesúhlasí Nikto. „Pravdepodobnosť je tu...“

„Dobre, dobre,“ skočí mu do reči Peter. „Poďme obchádzkou.“

Presne v okamihu, keď Peter príde domov, dorazí dron s dodávkou z TheShopu. Podobným náhodám sa Peter už dávno nečuduje. Nie sú to náhody. Nijaké náhody už nejstávajú.

„Peter Nezamestnaný,“ pozdraví ho dron radostne.

Peter si od dronu nevrlo prevezme balíček. Nič si neobjednal. Odkedy zaviedli OneKiss, nič objednávať netreba. OneKiss je prémiová služba TheShopu a najobľúbenejší projekt legendárneho Henryka Inžiniera. Každý, kto pobozká svoj QualityPad a prihlási sa tak do služby OneKiss, bude od tej chvíle dostávať všetky produkty, ktoré si vedome či nevedome praje.

Objednávanie je zbytočné. Systém pre každého zákazníka samostatne stanoví, čo chce a kedy to chce. Už prvý slogan TheShopu znel: „Vieme, čo chceš.“ Teraz už o tom nikto nepochybuje.

„Čo keby ste balíček hneď otvorili?“ navrhne dron. „Vždy mám veľkú radosť, ak smiem byť svedkom radosti

svojich zákazníkov. Ak si želáte, môžem na vašu stránku na Everybody hneď zavesiť video, ako rozbaľujete škatuľu.“

„Neobťažuj sa,“ odmietne Peter.

„Mňa to predsa vôbec neobťažuje,“ ubezpečí ho dron. „Aj tak vždy všetko natáčam.“

Peter rozbalí balíček. Je v ňom novučičkový QualityPad. Model na nadchádzajúce tri mesiace. Peter by si nebol pomyslel, že si praje nový QualityPad. Veď vlastní model predchádzajúceho kvartálu. Muselo to byť nevedomé prianie.

Nevzrušene vyberie QualityPad z obalu. Nová generácia je podstatne ťažšia ako tá minulá. Staré modely príliš často odviaľ vietor. Peter si spomenie na video, prinúti sa usmiať a ukáže do kamery vystretý palec. Keby si niekto z Petrových priateľov pozrel video poriadne, výraz Petrovej tváre by ho znepokojil. No Petrových priateľov nezaujímajú videá, na ktorých Peter rozbaľuje balíky. Takéto videá totiž nezaujímajú nijakého rozumného človeka. Peter svojmu novému QualityPadu vlepí bozk. Nikto ho priateľsky pozdraví a Peter má okamžite prístup k všetkým svojim dátam.

Starý QualityPad pokrčí a odhodí do smetného koša, ktorý tu nestojí len tak náhodou. Smetný kôš sa poďakuje a prejde cez ulicu smerom k tučnému dievčatku, ktoré práve rozbaľuje čokoládovú tyčinku. Tri autá s automatickým riadením trochu pribrzdia, aby smetný kôš nechali prejsť. Peter sa za ním neprítomne díva.

Na drone sa rozsvieti dotyková obrazovka.

„Teraz ma, prosím, ohodnoťte,“ vyzve Petra.

Peter vzdychne. Dá dronu desať hviezdičiek, lebo vie, že menej než desať hviezdičiek by znamenalo prieskum

spokojnosti zákazníkov, v ktorom by musel vysvetľovať, prečo nie je stopercentne spokojný. Dron šťastne zabzučí. Zdá sa, že hodnotenie ho potešilo.

„Každý deň aspoň jeden dobrý skutok,“ zamrmle Peter.

„Ešte niečo,“ ozve sa dron. „Prevzali by ste prípadne dva balíčky pre susedov?“

„Niektoré veci sa nikdy nezmenia.“

Už si vyskúšal TuSoCuk?

Ty ešte *TuSoCuk* nepoznáš?

TuSoCuk sú priemyselne lisované hrudky, v ktorých je to najlepšie, čo potravinársky priemysel ponúka: *tuk*, *soľ* a *cukor*! Znie to hrozne, no chuť je dokonalá!

Pre *TuSoCuk* platí zlaté pravidlo:

- 1/3 *tuku*
- 1/3 *soľi*
- 1/3 *cukru*

TuSoCuk s *masťou*! Novinka so slaninovou príchuťou. Najlepšie chutia s našou omáčkou barbecue s päťdesiatpercentným podielom cukru.

VAROVANIE: TUSOCUK MÔŽU SPÔSOBIŤ POMALÚ A BOLESTIVÚ SMRŤ. ALE SÚ TÁÁÁKÉÉÉ CHUTNÉ!

NAJVÄČŠIA KOALÍCIA

Martyn má menovku, na ktorej je napísané Martyn Poradca dozornej rady a prezidenta nadácie a člen predstavenstva prezídia. Za normálnych okolností používa iba svoje posledné priezvisko, no pri prehliadkach sa pôsobivejšie, takmer šľachtickej dĺžky svojho celého mena nechce vzdať. Je hrdý na otcove úspechy. Tento cit nanešťastie nie je vzájomný. Martyn už od raného detstva od otca počúval, aký je hlúpy, tak často, že to celé roky nespochybňoval a slepo tomu veril. Až ako devätnásťročnému mu napadla spásonosná myšlienka, že nie všetko, čo mu otec narozprával, musí byť pravda. Od toho okamihu sa považuje za veľmi šikovného. Má však smolu, lebo naozaj nepatrí k najmúdrejším, a spomedzi všetkých vecí, ktoré môže svojmu otcovi právom vyčítať, je práve tá, že mu otec o jeho rozumových schopnostiach klamal, neoprávnená. Svoje obmedzené možnosti využil Martyn najlepšie, ako sa dalo, a stal sa politikom. Bola to dobrá voľba. V istom zmysle je dnes parlament tým, čím bol kedysi kláštor, teda miestom, kde sa vyššie vrstvy môžu zbaviť nadbytočných synov. Martyn to skutočne dotiahol až do Parlamentu pre kvalitu, hoci len do zadnej lavice. Už osem rokov trávi Martyn čas predovšetkým tým, že nadaných